

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือก “ตลาดดีมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย นายกเทศมนตรีเมืองเลย
และนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเลย ด่วนที่สุด ที่ ลย ๐๐๒๓.๖/ว ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การคัดเลือกฯ

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบรายงานผลการคัดเลือกฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดเลยแจ้งแนวทางการขับเคลื่อน “ตลาดดีมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทย นโยบายด้านที่ ๑ การจัดระเบียบสังคม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล และนโยบายด้านที่ ๔ การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนในท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการ นั้น

จังหวัดเลยจึงขอแจ้งหลักเกณฑ์การคัดเลือก “ตลาดดีมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการปรับปรุง พัฒนา พร้อมทั้งให้ประเมินตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แล้วรายงานผลการคัดเลือกฯ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเลยทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดผ่านทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้ ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพงษ์ จรุงพงศ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๘๖-๑๒๔๒

หลักเกณฑ์การคัดเลือก “ตลาดดีมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ชื่อตลาด.....องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....

ด้าน	หลักเกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี
๑. ด้านสุขลักษณะทั่วไป	๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่องตลาด		
	๑.๒ กรณีตลาดที่มีโครงสร้าง ต้องมีโครงสร้างและหลังคาตลาด สร้างด้วยวัสดุทนไฟแข็งแรงทนทานและมีความสูงเหมาะสมพื้น และฝาดนังตลาดทำด้วยวัสดุถาวรแข็งแรงเรียบ ทำความสะอาดง่าย		
	๑.๓ ภายในตลาดมีแสงสว่างและการระบายอากาศอย่างเพียงพอ		
	๑.๔ มีน้ำประปาที่สะอาดไว้บริการอย่างเพียงพอ สำหรับแผงขายอาหารสด ต้องมีก๊อกน้ำไม่น้อยกว่า ๑ ก๊อกน้ำ ต่อ ๒ แผงและต้องจัดให้มีที่เก็บสำรอง น้ำให้มีปริมาณเพียงพอและสะดวกต่อการใช้งาน		
	๑.๕ มีน้ำดื่มที่สะอาดไว้บริการอย่างเพียงพอ		
	๑.๖ มีการจัดเก็บสินค้า สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้ เกะกะกรู้งรัง หรือกีดขวางทางเดิน		
	๑.๗ มีทางเดินภายในอาคารตลาดมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร		
	๑.๘ มีทางลาดหรือราวจับสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ		
	๑.๙ วัสดุอุปกรณ์ระบบไฟฟ้าอยู่ในสภาพดีใช้งานได้และเป็นระเบียบ เรียบร้อยและต้องจัดให้มีเครื่องมือดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคารโดยติดตั้งไว้ในบริเวณที่หาได้ง่าย		
	๑.๑๐ มีการกำหนดให้ตลาดเป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่		
๒. ด้านการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของตลาด	๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในตลาดที่อยู่ใน ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตลาดเอกชน ตามความเหมาะสมและบริบทของแต่ละพื้นที่ อาทิ กำหนดวิธีการคัดแยก ขยะมูลฝอยให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้าในตลาด ดำเนินการลดปริมาณและ คัดแยกขยะมูลฝอย ตามหลักการ ๓ ช: ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓Rs : Reduce Reuse และ Recycle ได้แก่ ก. ลดปริมาณขยะมูลฝอย อาทิ การงดใช้กล่องโฟม การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก และการใช้ภาชนะหรืออุปกรณ์ ที่สามารถซ้ำในชีวิตประจำวัน เช่น กระบอกน้ำ ตะกร้า และปิ่นโต เป็นต้น ข. คัดแยกขยะมูลฝอย อาทิ - คัดแยกขยะเศษอาหาร ผัก ผลไม้ ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป คือ พลาสติก โฟม ถุงพลาสติก ฯลฯ หรือ - คัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปออกจากขยะมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน คือ ซากแบตเตอรี่ หลอดไฟลู่ออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ หรือ - คัดแยกขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ คือ มูลฝอยทั่วไป ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้ตระหนักรู้ และมีวินัยในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ		

ด้าน	หลักเกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี
	๒.๒ มีภาชนะรองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในตลาดของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการใช้งาน โดยให้มีสีเฉพาะสำหรับรองรับมูลฝอยแต่ละประเภท หรืออาจกำหนดข้อความหรือสัญลักษณ์อื่น ซึ่งแสดงถึงมูลฝอยประเภทนั้นไว้อย่างชัดเจนที่ภาชนะรองรับมูลฝอยแทนก็ได้ ดังนี้ ก. ภาชนะสีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป ข. ภาชนะสีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์ ค. ภาชนะสีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ง. ภาชนะสีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยอาจจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีลักษณะโปร่งใสก็ได้ และให้จัดตั้งให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ สำหรับตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบของเอกชน หรือหน่วยงานอื่นต้องกำหนดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทดังกล่าวด้วย		
	๒.๓ ไม่พบขยะมูลฝอยตกหล่นบนพื้นตลาดบริเวณแผงวางระบายน้ำทางเดิน ถนนที่ตั้งที่รองรับมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งที่พักรวมขยะมูลฝอย		
	๒.๔ มีบ่อดักไขมันหรือหรือน้ำทิ้งและทางระบายน้ำในตลาด		
	๒.๕ ตลาดและบริเวณโดยรอบไม่มีน้ำขังเฉอะแฉะ		
	๒.๖ รางระบายน้ำเสียเป็นชนิดรางเปิดและมีฝาปิดหรือตะแกรงเหล็กปิดสำหรับรางระบายน้ำรอบตลาดสามารถเปิดทำความสะอาดได้ง่าย		
	๒.๗ รางระบายน้ำเสียสามารถระบายน้ำได้ดี ไม่มีน้ำขัง ไม่อุดตัน		
	๒.๘ มีการทำความสะอาดรางระบายน้ำเสีย หรือตะแกรงบ่อดักไขมันเป็นประจำทุกวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นที่สะสมหรือหมักหมมสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากตลาดหรือกลิ่นเหม็น หรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนำโรค ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเดือดร้อนหรือเหตุรำคาญออกสู่หมู่บ้านหรือชุมชน		
	๒.๙ มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้าในตลาดไม่ให้ถ่ายหรือเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในตลาด		
	๒.๑๐ มีประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอยในพื้นที่ตลาดให้ประชาชนทราบ		
	๒.๑๑ มีการกำหนดวิธีการกำจัดมูลฝอยในตลาด ตามข้อ ๑๔ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗		
	๒.๑๒ มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในพื้นที่ตลาดตามกฎหมายกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง		

ด้าน	หลักเกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี
	๒.๑๓ นำขยะมูลฝอยอินทรีย์หรือขยะเศษอาหารที่เกิดขึ้นในตลาดไปใช้ประโยชน์เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยหมักชีวภาพ น้ำหมักหมักชีวภาพ สารปรับปรุงดิน และอาหารสัตว์ เป็นต้น		
	๒.๑๔ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยในตลาด ให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้า ตลอดจนการทำความสะอาดร่วมกันกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ในโอกาสหรือวันสำคัญต่าง ๆ		
	๒.๑๕ มีห้องส้วมแยกเพศ ชาย - หญิง ออกจากกันเป็นสัดส่วน		
	๒.๑๖ มีห้องส้วมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ		
	๒.๑๗ ภายในห้องส้วมสะอาด พื้นห้องแห้งไม่มีกลิ่นเหม็น และมีการระบายอากาศดี		
	๒.๑๘ อุปกรณ์ภายในห้องส้วมอยู่ในสภาพดีใช้ได้		
	๒.๑๙ มีสบู่หรือน้ำยาล้างมือไว้สำหรับทำความสะอาด		
	๒.๒๐ มีกระตาดชำระเพียงพอต่อการใช้งาน		
	๒.๒๑ จัดให้มีการทำความสะอาดห้องส้วมและระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ		
	๒.๒๒ ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะไม่ซำรุด และมีที่ระบายอากาศ		
	๒.๒๓ มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยของตลาด		
	๒.๒๔ มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน		
	๒.๒๕ ให้มีการล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง		
	๒.๒๖ มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคไม่ให้รบกวนและก่อความรำคาญ		
๓. ด้านความปลอดภัยอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค	๓.๑ จัดให้มีตาชั่งกลางที่ได้มาตรฐานเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ซื้อ		
	๓.๒ สินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร		
	๓.๓ มีป้ายติดราคาสินค้าตามที่กฎหมายกำหนดและมองเห็นชัดเจนและเป็นปัจจุบัน		
	๓.๔ จัดให้มีสถานที่จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในเรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยโภชนาการและสุขลักษณะตลาด		
	๓.๕ จัดให้มีจุดทดสอบการปนเปื้อนที่เป็นอันตรายและมีป้ายบอกชัดเจน		

ด้าน	หลักเกณฑ์การประเมิน	มี	ไม่มี
๔. ด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ค้าและผู้ซื้อ	๔.๑ ผู้ค้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย และใช้วาจาสุภาพ		
	๔.๒ ผู้ประกอบอาหารแต่งกายสะอาดสวมหมวกและผ้ากันเปื้อน		
	๔.๓ มีระบบการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซื้อ		
	๔.๔ มีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ค้าเพื่อมาปรับปรุงตลาด		
	๔.๕ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ค้าให้ทราบความต้องการของผู้ซื้อ		
	๔.๖ จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ขายของและผู้ช่วยขายของในตลาดในด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม/สุขภาพอนามัย		
	๔.๗ จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายสำหรับผู้ค้าและผู้ซื้อ		
	๔.๘ จัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ค้าอย่างน้อยปีละครั้ง		
๕. ด้านการส่งเสริม การจำหน่ายสินค้า และการท่องเที่ยว	๕.๑ มีการประสานความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดหาสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชน และผลผลิตการเกษตร ในชุมชนมาจำหน่าย		
	๕.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเสริมสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ ให้กับประชาชน หรือนักท่องเที่ยวให้เข้ามาซื้อสินค้าที่ตลาด โดยประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย สื่อออนไลน์ เป็นต้น		
	๕.๓ มีการจัดโปรโมชั่น เช่น การจัดโปรโมชั่นลดราคาอาหาร/เครื่องดื่ม เมื่อผู้ซื้อนำกล่องอาหาร แก้วน้ำ/ขวดน้ำ ถุงผ้า มาเอง เพื่อเป็นการลด การสร้างขยะพลาสติก หรือการจัดกิจกรรมการแสดงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงท้องถิ่น เทศกาลหรือประเพณี ท้องถิ่น การสาธิตการทำอาหารพื้นถิ่น การถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น		
๖. ด้านความปลอดภัย	๖.๑ มีการเตรียมความพร้อมบุคลากร เครื่องมือ ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และนักท่องเที่ยว เช่น มีมาตรการรักษาความปลอดภัยโดยใช้ระบบ กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มีการจัดระเบียบร้านค้าเป็นส่วน มีการจัดจุดบริการสาธารณสุข เป็นต้น		
	๖.๒ มีการจัดระบบการจราจร หรือการจัดระเบียบการเดินรถ		
	๖.๓ ที่จอดรถเป็นระเบียบเรียบร้อยและเพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ		

หมายเหตุ ตลาดดีมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านเกณฑ์ประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ของจำนวนข้อที่กำหนดในแบบประเมิน (ต้องผ่านจำนวน ๓๙ ข้อจากจำนวน ๕๕ ข้อ)

แบบรายงานผลการคัดเลือก "ตลาดสดมีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" นโยบายด้านที่ 4 การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน																						
ที่	จังหวัด	อำเภอ	อปท.	ชื่อตลาด	สถานที่ตั้ง	จำนวน แผงค้า	ผู้มีสิทธิขอ (ให้ระบุเลข 1 ในข้อส่งดำเนินการ หากไม่ได้ดำเนินการให้รางวัล)		ประเมินตลาด (ให้ระบุเลข 1 ในข้อส่งดำเนินการ หากไม่ได้ดำเนินการให้รางวัล)	การออก ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น เรื่องตลาด (หากมี ได้ 1)	ผลการดำเนินงาน (ให้ระบุเลข 1 ในข้อส่งดำเนินการ หากไม่ได้ดำเนินการให้รางวัล)			คะแนนการประเมิน (ระบุจำนวนข้อที่ผ่านการประเมิน)						หมายเหตุ		
							อปท.	อื่นๆ			1. การขอ อนุญาต จัดตั้งตลาด	2. การจัด สถานที่ จอดรถ	3. การ จัดการขยะ มูลอิน ตลาด (10 ข้อ)	4. ด้านความ ปลอดภัยอาหาร และการคุ้มครอง ผู้บริโภค (5 ข้อ)	5. ด้านการ มีส่วนร่วม ของผู้นำ และผู้อยู่ (8 ข้อ)	6. ด้านความ ปลอดภัย (3 ข้อ)	รวมจำนวนข้อ ทั้งหมดที่ผ่าน การประเมิน (55 ข้อ)	ผ่านการประเมิน (กรณีผ่านให้ระบุ เลข 1)				
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
รวม																						

หมายเหตุ

- ให้ส่งการปกครองส่วนท้องถิ่นระบุผลการประเมินตลาดในรายงานของ อ.ท. ทั้งหมด
- ให้ส่งการปกครองส่วนท้องถิ่นระบุข้อเท็จจริงตลาดจากผลการประเมินมากที่สุดในหัวข้อที่ 3
- ตลาดที่มีมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือผ่านเกณฑ์ประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนข้อที่ทำการประเมินในแบบประเมิน (ต้องผ่านจำนวน 39 ข้อจากจำนวน 55 ข้อ)